

Bırakın Gerçekler Işıldasın
Zeyno Baran

(İngilizceden çevrilen bu makalenin orijinali 15 Ocak 2009 tarihinde The Huffington Post isimli blogda yayımlanmıştır. http://www.huffingtonpost.com/zeyno-baran/let-the-truth-shine_b_158322.html)

Ben burada doğmadım. Benden önce gelen ve sonra gelecek milyonlarca insan gibi Amerika'ya daha fazla özgürlük, refah ve daha iyi bir yaşam umuduyla geldim. Buna kısaca 'Amerikan rüyası' da denebilir. Zira, burası rüyaların hakikaten gerçekleşebileceği tek ülke.

Bu nedenle, bir süredir Amerika'nın pusulasının şaşmasına tanıklık etmek beni hem hayal kırıklığına uğratmış hem de korkutmuştur. Ülke rotasından çıktıkça, bunun niçin ve nasıl mümkün olabileceğini merak ettim; çünkü biliyorum ki Amerikalılar iyi niyetli insanlar, ve doğru soruları sorarlar. Fakat yanlış fikirler ve sahte 'guru'lar tarafından aldatılmışlardır. Bu guruların bir kısmı iyi niyetlerine rağmen yanlış yola sapmışlardır, diğer bir kısmı ise Matrix filmindeki 'şekil değiştirenler' gibi, içlerinde taşıdıkları kötülüğü ustaca dışarıdan saklayan kimselerdir.

Başkan Obama kendisine kimin doğru yolu gösterdiğini nasıl ayırdedecek? Bu çok kolay aslında: Her hangi bir karmaşık durumda gerçek doğruya ulaşabilmesi için o konuyla ilgili erkeklerin kadınlarla ilişkisini anlaması yeterli olacaktır. Bir erkeğin etrafındaki kadınlara davranış biçimi, Obama'ya kendisine bilmek istediği herşeyi gösterebilir. Fransızlar'ın 'cherchez la femme' (olaydaki kadını bul) söylemi son derece doğrudur; kadınlar tüm gizli kapıları açan anahtardır. Dahası, kadınlar gerçek özgürlük ruhunu temsil ederler. Bu yüzden Amerika'nın en güçlü simgesi özgürlük anıtı bir kadındır ve 'Lady of Liberty' (Bayan Özgürlük) ismiyle adlandırılmıştır.

Bu nedenle bence kadınların savunulması ve korunması yeni yönetimin en önemli prensiplerinden biri olmalı ve bu temel mesaj geniş kitlelere, özellikle de 'Müslüman dünyası' diye bilinen yerlere, ulaştırılmalıdır.

11 Eylül'den bu yana Amerikalılar, içinde buldukları savaşın amacını ve düşmanın kim olduğunu anlamaya çalışıyorlar. Bu duruma anlam verebilmek için farklı açıklamalar ve yakıştırmalar kullanıldı. Farklı uzmanlar farklı yanıtlar sundu, fakat sonuçta açıklık ve netlik yerine daha fazla kafa karışıklığı yaratıldı.

Bundan ötürü, Başkan Obama'nın iktidara gelişini izleyen birkaç ay içinde bir Müslüman ülkede yapacağı tarihi konuşmayla ilgili duyumlar yoğun ilgiyle karşılanmıştır. Tabii hemen bütün sahte gurular birbirinden farklı önerileriyle Obama'ya hangi mekanı seçmesi gerektiğini söylemek için sıraya girdiler. Peki, Obama tarihi konuşmasını yapacağı yeri nasıl seçmeli? Neden gidilecek bu yer doğrudan kalpler ve akıllar olmasın?

Tarihin en eski dönemlerinden beri dünya mitolojisinde ve edebiyatında kadınlar gerçeği simgelemişlerdir. Fakat, İslam dünyasında tarihsel olarak kendi gerçekleriyle yüzleşmeye korkanlar, gerçekleri temsil eden kadınlardan da korkmuş, hatta nefret etmişlerdir. İçlerindeki şeytanla başedemeyen erkekler her zaman önce hayatlarındaki kadınlara saldırmıştır. Bu saldırının tarzı kimi zaman ruhsal ve akli, bazen fiziksel veya cinsel olmuştur. Kadınların üstü örtülmüş (burka, nikab ya da hicabla) ve cahil bırakılarak kontrol altına alınmışlardır.

Kadın bu zulümden bir şekilde kurtulmayı başarsa dahi, onun saç telinden bile ürken kafalar kadını baskı altına almak için yeni arayışlara girecektir. Nasıl olursa olsun, bir şekilde kontrol altına alınmaya çalışılan, bu tür erkekler için hem en çekici hem de en tehlikeli olan şey hep aynıdır: özgür kadın. Bazen bu korku öyle bir dereceye ulaşır ki, kız çocukları önce vahşice tecavüz edilir, ardından da ya diri diri gömülür ya da taşlanarak öldürülürler. Bunları yapanlar, eylemleri boyunca kifayetsizce Tanrının adını dillerinden düşürmezler.

Bu yüzden bir ulusun kendi kadınlarına nasıl davrandığına bakmak çok önemli. Örneğin bu, İran ve Pakistan'daki yok edici güçlerin nükleer silahlara sahip olduklarında neler yapacaklarını da gösterir. Kadınlarını taşıyarak öldüren zihinler, yaşamın ve engin bilgi birikiminin kaynağı olan ülkeleri de taşıyarak (nükleer silahlarla) öldüreceklerdir.

Dünyanın değişik yerlerindeki Müslüman kadınların durumlarıyla ilgili daha çok şey öğrendikçe, hayatımda ne kadar çok şeyi bahşedilmiş kabul ettiğimi fark ettim ve bundan açıkçası utandım. Birçok Müslüman genç kıza nasip olmayan, öğrenim hakkı ve eğitim imkanlarıyla büyüdüm, ve sahip olduğum bu hak ve imkanlar sayesinde rüyalarımın peşinden, ilk önce İstanbul'dan Stanford'a, oradan Washington'a gidebildim. Yine pek çok Müslüman kız için hayal olan, kendi bedenim, zihnim ve idrakımla ne yapacağıma kendim karar verme özgürlüğüne sahip olarak büyüdüm. Şimdi çok daha iyi anladığım bir başka şey de hayatımda annem ve anneannem gibi iki olağanüstü yol gösterici klavuzumun olması.

Üçümüz de pek çok Müslüman için ilham kaynağı sayılabilecek Türkiye'de doğan şanslı kişiler arasındayız. Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk bir imparatorluğun küllerinden gururlu bir millet yarattı ve Ortadoğu'nun ilk demokrasisinin temellerini attı. Bu sayede dişi bilgelikle dolu Anadolu ruhunu, merkezi İstanbul'da bulunan halifeliğin esaretinden kurtardı ve tekrar özgürlüğe kavuştu. Uzun yıllardır 'küçük Asya' olarak bilinen bu toprakların adının (Anatolia) tam tercümesi de zaten 'ana dolu' anlamına gelmektedir.

Atatürk Türkiye cumhuriyetini kurarken, kadınların maruz kaldığı baskıyı mantığa aykırı bulmuş ve şu şekilde değerlendirmiştir: "Bir toplumun yarısı yere zincirlenmişken öteki yarısı nasıl göklere yükselebilir?" Ardından da 7. yüzyıldan kalma şeriat kanununu 20. yüzyılın medeni kanunuyla değiştirmiştir.

Atatürk tam bir aydınlı ve Hz. Muhammed'in yolundan yürüdü. Bunu sadece akılla bağdaşmayan bir taklitçilikle değil (örneğin 7. yüzyıla ait kıyafetler giyerek, kabilecilik üzerine kurulu çöl kültürünü izleyerek, vs.), Peygamber'in verdiği mesajın özüne uyararak (örneğin her insanın, kendi potansiyeline ulaşabilmesini sağlamak için önünü açarak) yaptı. Peygamberimiz ve her insan gibi, Atatürk'ün de insana mahsus zaafı vardı. Fakat, aynı zamanda tüm Türk halkı için siyasi, kültürel, ve ekonomik özgürlük isteyen ve bunu sağlayacak adımları atması için kendisini harekete geçiren derin bir hikmete sahipti. Atatürk de, babasını yitirdiğinde daha küçük bir çocuktı. Bu kişisel trajedi belki de neden kadınların bilgeliğine ve yol göstericiliğine saygı duyarak büyüdüğünü açıklayan bir unsur olabilir.

İslam tarihinde örneğine rastladığımız çoğu erkeğin aksine Atatürk kadınlardan korkmadı; tam tersine onlara saygı duydu. Evlat edindiği kızının ilk Türk kadın pilot ve dünyadaki ilk kadın savaş pilotu olmasına tanıklık etti. Türk kadınına seçme ve seçilme hakkını Avrupa ve Amerika'dan çok daha önce tanıdı.

Ne yazık ki, Atatürk-vari aydın Müslüman lider örneği dünyada pek az; bunların pek çoğu maalesef kadınlara özgürlük ve eşitlik yerine zulüm ve ölüm getirmişlerdir. Bir kadınla göz göze gelmekten ya da onun elini sıkmaktan dahi çekinen bir erkekten başka ne beklenebilir ki? Hatta daha aşırı durumlarda, içine düştükleri nevroz öyle bir safhaya varır ki, ahirette kendilerine vaadedilen 72 huri ümidiyle bu dünyadaki yaşamlarına tereddüt etmeden son verebilirler.

Hristiyanlık genel olarak kadınlara yönelik geçmişteki günahlarından (özellikle 'ilk günah' ve kadınların cadı diye yakılması) arınmaya çalışırken ve kadınlara daha iyi bir gelecek sözü verirken, İslam ters yönde ilerliyor; kadınlara söz verdiği gelecek aslında geçmişte yaşıyor. Birçok Müslüman erkek gerçekleri inkar ederek yaşıyor. Örneğin, bir erkeğin kendisine Müslüman demesi ve aynı zamanda kadına okuma-yazmayı yasaklaması İslam'la kesinlikle bağdaşmaz. Kuran'ın ilk emri 'oku'dur ve bu hem erkekler hem de kadınlar için böyledir.

Çoğu erkek Peygamber'in yolundan yürüdüğünü söyler, ama O'nu doğru dürüst taklit etmekten bile acizdir. Peygamber'in ilk eşi olan Hz. Hatice başarılı bir iş kadınıydı ve evlendiklerinde kendisinden 15 yaş büyüktü. Hz. Hatice, Hz. Muhammed henüz Peygamber değilken O'nun patronuydu. Dahası, Hz. Hatice hayattayken Peygamber'in başka karısı olmadı (Hz. Hatice öldüğünde Hz. Muhammed 52 yaşındaydı). Bütün bu örnekler o çağdaki erkekler için sıradışıdır. Ne yazık ki, bu gerçekler bugünkü İslami camiada çok az dile getirilmekte. Bunun yerine, Müslüman erkekler kendilerinden yaşça genç olan, hatta çocuk yaştaki kızlarla evleniyor.

Saygı duyulan Müslüman erkeklerin dahi genelde taşıdıkları en önemli kaygı İslam'ın imajıyla ilgili; 'niçin bu kadar insan bir karikatür yüzünden sağduyusunu kaybederken, sayısız biçimde suistimale uğrayan genç kız ve kadınlar için birsey hissetmiyor' diye kendi kendilerine soramıyorlar.

Yüzyıllar önce Hristiyan dünyasında cadı ithamıyla yakılan kadınlar gibi, bugün Müslüman kadınlar, inananlar arasında genel olarak dinin yanlış anlaşılması yüzünden hunharca katledilmektedir. Bu vahşete göz yummaya devam ettiğimiz sürece terör asla bitmeyecektir. Sessizliği tercih etmek ve ‘bizler-onlar’ ayrımcılığı yapmaya devam etmek yerine, tek bir ses olmalıyız ve sadece ‘biz’ diye gür bir şekilde haykırmalıyız. Ancak o zaman hepimiz için daha güzel bir gelecek inşa edebiliriz.

Başkan Obama ‘umudun cesaretiyle’ milyonlarca insana ilham verdi. Bundan sonra, milyonlarca Müslüman genç kız ve kadın kendisini izleyecek ve hayal kurabilmek için kendisinden onlara daha fazla cesaret vermesini bekleyecek. Sovyetler Birliği’ne meydan okuyarak duvarlarını yıktıran ve bundan ötürü sonsuza kadar hatırlanacak olan Ronald Reagan gibi, Başkan Obama da yeni duvarları yıkarak özgürlüğün sınırlarının genişlemesinde etkili olabilir. Böylece, bugün Müslüman dünyasını saran önyargıların, ait oldukları geçmiş yüzyıllara geri gönderilmesini sağlayabilir.

Başkan Obama 18 Mart 2008 tarihinde Philadelphia’da yaptığı tarihi konuşmayla Amerika’nın gerçek ve aydınlık gücünü tekrar ortaya çıkardı. Amerikalılar’a önlerindeki iki farklı yolu gösterdi ve zaten bildikleri, ‘yeter artık’ demek için geç kalınmadığını tekrar hatırlattı.

Yapılması gerekenler tam anlamıyla evimizden başlıyor. Bir inanca ya da bir dine bağlı olduğunu iddia eden erkekler (asıl suçlular) kadın ruhunu (buna tabiat ananın ruhu da dahil olmak kaydıyla) incittiklerinde işledikleri günahı idrak etmeliler. Gerek kendilerinden öte bir güce inananlar gerekse inanmayanlar işledikleri suçun karşılığı olan cezaya çarptırılmalı ki yaptıklarının niçin yanlış olduğunu ve neden değişmeleri gerektiğini anlayabilsinler. Öte yandan, kadınlar kendi değerlerinin farkına varacak donanımına kavuşturulmalı, gerektiğinde kendilerini savunabilecek ve koruyacak imkanlara sahip olmalılardır. Aynı zamanda nereden ve nasıl yardım alabileceklerini öğrenmelilerdir. Bu tür taleplere yanıt verebilecek kadın sığınma ve koruma evleri her zaman mevcut olmalıdır. Bir insanın ruhunu öldürdüğü için cinayetin bir türü olan tecavüz (bu yüzden savaşlarda sistematik biçimde kullanılır) en şiddetli yaptırıma tabi tutulmalıdır.

Bir insanın ruhunu kontrol etmeye ve katletmeye çalışanlara karşı en büyük tehdit, gülen, neşeyle dans eden ve özgürce şarkı söyleyebilen çocuk ve kadınlardır. Bu yüzden bu faaliyetler İslam dünyasındaki pek çok yerde yasaklanmıştır. Başkan Obama son sekiz yılda açılan yaraları iyileştirmek istiyor. Bunu en iyi şekilde başarabilmesi için Afganistan ve Irak’taki yeniden yapılandırma ve rehabilitasyon çalışmalarını tekrar gözden geçirmesi gerekiyor. Harcanan milyarlarca dolara rağmen, Amerika’ya ve farklı mezheplerden, etnisiteden, dinden olanlara karşı duyulan nefret artmaya devam ediyor. Bu ülkelerin ihtiyacı olan en önemli yeniden yapılandırma ve rehabilitasyon projesi için, yani bu topraklara hapsolmuş, geleceğe dair umutları tükenmek üzere olan genç kız ve kadınlar için, neden bir miktar para ayrılmasın?

Ne yazık ki, her geçen gün daha fazla Talibanlaşan Pakistan’daki genç kız ve kadınları bekleyen gelecek de pek parlak gözüküyor. Afganistan-Pakistan-Hindistan

dinamiklerini yeniden harekete geçirmek için özel bir temsilcinin atanmasından söz ediliyor. İdeal bir temsilci, kadınları koruyup onların haklarını savunabilecek, usta bir müzakereci ve kötülüklerle gözünü kırpmadan mücadele edebilecek biri olmalı.

Kötü güçler çok uzun zamandan beri kazanıyor. Amerika'yı uyuduğu uykudan uyandıran haber Noel vakti geldi. Noel Baba kılığındaki katil, bir aileyi evinde katletti. İçindeki umut ve masumiyetle katile kapıyı açan evin küçük kızı ise mucize eseri sağ kurtuldu. Bu küçük kızın hayatta kalmasına hepimizin ihtiyacı var, çünkü o korumamız gereken geleceğin ta kendisi.

Zeyno Baran, Hudson Enstitüsü Avrasya Çalışmaları Merkezi Direktörü. Baran, Avrupa'daki Müslüman gençlerin topluma entegrasyonu üzerine bir kitap yazmaktadır.